

Pia Lohikoski vas

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Svartholman merilinnoituksen välttämättömien korjauksien tekemiseen (600 000 euroa)

Eduskunnalle

Loviisan Svartholman merilinnoitus on alueensa keskeinen matkailunähtävyys ja vetonaula, joka mahdollistaa elinkeinotoimintaa paikallisesti. Merilinnoitus sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä, ja se on valtiolle strategista kulttuurihistoriallista kiinteistövarallisuutta. Tästä huolimatta ympäristöministeriön Metsähallituksen kulttuuriympäristön ylläpitoon ja korjauksiin budjetoidut varat ovat todella vaatimattomat eivätkä mahdollista kunnollista ylläpitoa Svartholmassa tai muissakaan kohteissa.

Vuonna 2021 Merilinnoituksen kohteiden 16 500 kävijän kokonaistulo- ja työllisyysvaikutukset olivat yhteensä 1,2 miljoonaa euroa ja 10 henkilötyövuotta. Suuri osa Svartholman kävijöistä käyttää saaren reittiliikenteen ja ravintolapalveluiden lisäksi Loviisan kaupungin matkailupalveluita. Kohteen kävijämäärän ja siten myös paikallistaloudellisten vaikutusten odotetaan kasvavan, sillä kesällä 2023 Loviisassa järjestetään asuntomessut.

Loviisanlahden suulla sijaitseva Svartholman merilinnoitus on Suomenlinnan sisarlinnoitus ja kuuluu samaan puolustusketjuun. Krimin sodan aikana vuonna 1855 englantilainen laivasto-osasto räjäytti saaren varustukset käyttökelvottomiksi ja linnoitus jäi rappeutumaan. 1960-luvulta alkaen linnoitusta on restauroitu Museoviraston johdolla, mutta Svartholma on päässyt korjausten puutteessa huonoon kuntoon.

Kesällä 2021 kunnostustoissa havaittiin yllättävän nopeasti eteneviä muurin sortumia. Ne uhkaavat kohteen suojeluarvoja ja kävijöiden turvallisuutta. Merilinnoituksen äkilliset ja pakottavat korjauskustannukset todettiin niin suuriksi, että niitä ei pystytä toteuttamaan ympäristöministeriön Metsähallituksen julkisille hallintotehtäville osoittamilla budjettivaroilla.

Jotta Svartholman suojeluarvot voidaan turvata, täytyy korjaukset toteuttaa oikea-aikaisesti. Lisäksi linnoituksen kävijöiden turvallisuus täytyy varmistaa. Korjauksien mahdollistaminen myös lujittaa valtion ja kaupunkien keskinäistä kumppanuutta ja luottamusta pitkäjänteisen paikallistalouden vahvistamisessa.

Metsähallitus on arvioinut korjaushankkeiden osakustannuksia. Paitsi etenevä sortuma (200 000 euroa), myös holvien kantavuus (250 000 euroa), Komendantin talon muurin korjaus (200 000 euroa), suojaava huopakatteen uusiminen (150 000 euroa) ja vedeneristyksien korjauksen jatka-

Talousarvioaloite TAA 283/2022 vp

minen (200 000 euroa) sekä linnoituksen näyttely asiakasturvallisuusrakenteineen (200 000 euroa) olisivat uusimisen tarpeessa.

Tässä talousarvioaloitteessa on priorisoitu asiakasturvallisuusrakenteet, etenevän sortuman korjaaminen sekä Komendantin muurin korjaus.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 600 000 euroa momentille 35.10.52 Svartholman linnan välttämättömiä korjauksien toteuttamiseen.

Helsingissä 30.9.2022

Pia Lohikoski vas